

1814. l. v Kardašovej Rečici na Českem, umrl je 27. svečana t. l. opat v premonstratenskem samostanu na Zvierzinci v gališkem Krakovem, ter bil je z veliko slavnostjo 11. sušca pokopan v svojej domovini na praškem Višegradu. V českem slovstvu pred letom 1848. ima Jablonský jako častno mesto in njegove „Pisně milostné“ in „Růže Sionská“ obsezajo mnogo najkrasnejših in najpopularnejših pesnij českih. Ostavil je tudi rokopisni zvezek liričnih pesnij v poljskem jeziku. Mnogo njegovih pesniških spisov preložil je Wenzig na nemški jezik.

Češki listi. V „Světozoru“ podava Brandl korenito pisano razpravo o življenji in delovanji Šafaříkovem, poleg tega pa hudo maha po našem Kopitarji, imenuje ga brezznačajnega Mefistofela ter nazivlje ga še z družimi — ljubeznjivimi priimki. Kopitar se proti Palackemu, Šafaříku, Hanki in proti vsemu češkemu narodu res ni lepo védel, vendar mislimo, da tak učenjak kakor je g. Brandl, mogel bi ob epohalnem delovanji Kopitarjevem nekoliko mirneje in objektivneje soditi. — „Květy“ prinesli so v zadnjem zvezku životopis Preširnov, največ posnet po znanem spisu Levčevem. V ta životopis je vpletenih več sonetov Preširnovih v českem prevodu. Razprava je jako ljubeznjivo in stvarno pisana in Slovenci so hvalo dolžni zánjo vrlemu g. Pěnižku na Dunaji. Takih spisov Slovani potrebujemo v mejsobno poznavanje! — Tudi v Čehih vzbudila je Pypinova „Istorija slavjanskih literatur“ veliko senzacijo. „Lumir“ prinesel je o njej ostro kritiko, v katerej jo hudo graja, da dela Čehom krivico, da prezira imenitne pisatelje česke, a hvali ničvredne, da navaja dosti virov, katerih Pypin gotovo niti pregledal ni itd. Zoper to „Lumirovo“ kritiko oglasil se je g. Kalaš s posebno brošuro, v katerej brani Pypina ter mej drugim trdi, da poleg bolgarske je češka literatura v njegovej knjigi najbolje opisana. Iz Prage se nam poroča, da so ti spisi za Pipyna in zoper njega mej vsem omikanim češkim svetom vzbudili živo zanimanje; osobito dijaki po vseučilišči pričkali so se ves mesec pro in contra, a da naposled je obveljalo to, kar je pisal g. Kalaš.

V *poljskem* Poznanji začel je izhajati od prvega januarja „Przegląd Slowianski“. Urednik in založnik mu je J. Chociscewski. Važen je ta list posebno radi tega, ker nam kaže, da se širi zavednost slovanska tudi mej Poljaki. Za Avstrijo stane „Przegląd“ za četvrt leta samo 1 gld.

„*Krakov-Zagreb*“. Umetniško-književno kolo v Krakovem, katero mej svojimi članovi šteje najimenitnejše umetnike in pisatelje poljske iz vseh delov nekdanje kraljevine poljske, izdal je dragocen album „Krakov-Zagreb“, katerega čisti dohodek je namenjen unesrečenim prebivalcem zagrebškega mesta. Na albumu nahaja se prekrasna vinjeta poljskega slikarja Julija Kosaka, v albumu je natisnenih do petdeset narisov najodličnejših poljskih umetnikov n. pr. Matejka, Lipinskega, Pruszkowskega, Buchbinderja, Alb. Kosaka in dr. Mnogobrojne književne sestavke spisali so najodličnejši pisatelji poljski.

Fedor Mihajlovič Dostojevski † poleg J. S. Turgenjeva najslavnejši sodobni ruski pisatelj in romanopisec umrl je po kratkej dvodnevnej bolezni 9. februarja t. l. v Peterburgu. Izguba tega, 1822. leta porojenega umetnika segla je globoko v srce res rusko mislečemu narodu. Vseobče obžalovanje pokazalo se je posebno pri njegovem sprevodu na pokopališče Aleksandro-Nevskega samostana, h kateremu se je zbralo nad trideset tisoč ljudi. — Dostojevski ostal